

βαθμοί

Τρίτη, 20 Μαρτίου 2012

3:33 πμ

Βαθμοί του Βυζαντινού πλωϊμου

165.128

Ο ανώτατος διοικητής του στόλου λέγονταν **στρατηγός των караβησιανών**, είχε υπό τις διαταγές του δύο υποναυάρχους, που λέγονταν **δρουγγάριοι των πλωϊμων**. Κατά τους μεταγενεστερούς αιώνες οι ναύαρχοι λέγονταν Αμιράλιοι, κατά δε τους τελευταίους ο αρχηγός του στόλου λέγονταν **Μέγας Δούξ**.

Στο πλοίο υπήρχε

- ο **επί των αυχενίων***, ο πηδαλιούχος, ο τιμονιέρης δηλαδή,
- ο **βιγλεοφόρος**, που παρατηρούσε από την κόφα (θωράκιον) αν φαίνονται εχθρικά πλοία και εξακρίβωνε τους ανέμους,
- ο **κελευστής**, κανόνιζε με επιφωνήματα τον ρυθμό και την κίνηση των κουπιών, ο τριηραύλης των αρχαίων,
- ο **πρωτοκάραβος**, καθόταν στη μέση του πλοίου και προέτρεπε τους κωπηλάτες (ερέτες)
- ο **κένταρχος**, ο κυβερνήτης του πλοίου, του οποίου ο θάλαμος (η καμπίνα), λέγονταν **κράββατος του κεντάρχου** (βλ. ταμπερνάκουλο) καλούμενος, ήταν στήν πρύμνη. Εκεί υ τοποθετούσαν και το εικονοστάσι του πλοίου με τις εικόνες των προστατών αγίων των ναυτικών, παλαιότερων του άγιου Φωκά και έπειτα του Αγίου Νικολάου.

*) "αυχενικοί [τένοντες]" όπως οι τένοντες του κρανίου στον αυχένα (τράχηλο, σβέρκο) που κινούν δεξιά και αριστερά το κρανίο. Ο Φ. Κουκουλής (165.128) το αναφέρει "επί των αυχένων" αλλά δύο αυχένες είναι μάλλον αδύνατον. Αντιθέτως οι αυχένιοι (αυχενικοί) τένοντες είναι δύο και λειτουργούν παρόμοια.

Επι της Αντιβασιλείας του Οθωνος οι βαθμοι του βασιλικου Ναυτικου καθοριζονταν από το Διάταγμα **περί διοργανισμού του Βασιλικού Ναυτικού**.

ΦΕΚ 3

1833 Ναύπλιον, 6 Δεκεμβρίου.

Αρθρ. 1.

Του λοιπού θέλουν υπάρξει εις το Βασιλικόν Πολεμικόν Ναυτικόν οι ακόλουθοι βαθμοί.

Αξιωματικοί.

1. α' Αντιναύαρχος (Contre Admiral),
2. β' Πλοίαρχος α' κλάσεως (Capit. de vaisseau),
3. γ' Πλοίαρχος β' κλάσεως (Capit. de fregatte),
4. δ' Υποπλοίαρχος (Lieutenant),
5. στ' Σημαιοφόρος

Ιατροί

(οι οποίοι να είναι εν ταυτώ και χειρουργοί εξετάζονται δε παρά της επί των ιατρών επιτροπής)

- Ιατρός α' κλάσεως
- Ιατρός β' κλάσεως
- Υποϊατρός

Προσωπικόν επί της οικονομίας.

- Φροντιστής α' κλάσεως
- Φροντιστής β' κλάσεως
- Τροφοδότης

Υπαξιωματικοί.

- Ναύκληρος α' τάξεως
- Ναύκληρος β' τάξεως
- Πηδαλιούχος α' κλάσεως
- Πηδαλιούχος β' κλάσεως
- Πυροβολητής α' κλάσεως
- Πυροβολητής β' κλάσεως
- Οπλοποιός α' κλάσεως
- Οπλοποιός β' κλάσεως
- Αρχιλεπτουργός α' κλάσεως
- Αρχιλεπτουργός β' κλάσεως
- Ο επί των αρμένων α' κλάσεως
- Ο επί των αρμένων β' κλάσεως
- Καλαφατιστής α' κλάσεως
- Καλαφατιστής β' κλάσεως

Ναύται κτλ.

(Πλοίον κυβερνώμ. παρά ναυκλήρ. φέρει κατά τάξιν ένα μόνον ναύτη α' κλάσεως)

- Ναύται α' κλάσεως
- Ναύται β' κλάσεως
- Ναύται γ' κλάσεως
- Ναυτοπαίς α' κλάσεως,
- Ναυτόπαις β' κλάσεως,
- Αυλητής,
- Τυμπανιστής,
- Βαρελοποιός,
- Μάγειρος,
- Υπηρέτης.
-

Pasted from <<http://perialos.blogspot.gr/2012/06/1833.html>>

Αρχαιες Αναφορές

ρησα τοῖς ἄρχουσι θάνατον σημαῖνον· ἄρχει δὲ περιπέου (3: μὲν ὁ τοῖχαρχος, τοιχάρχου δὲ ὁ πρῶρεύς, πρῶρέως δὲ ὁ κυβερνήτης, κυβερνήτου δὲ ὁ ναύκληρος· ἐπὶ δὲ τῶν ἐμπό-

ARTEMIDΩΡΟΥ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΝ

τοιχάρχος, ὁ, (τοιχος 2) overser of the rowers on each side of the ship, boatswain, Artem.1.35, 2.23; written tutarchus in Gloss.

Henry George Liddell. Robert Scott. A Greek-English Lexicon. Oxford. Clarendon Press. 1940. Σελ. 1802

2. pl., sides of a ship, Od.12.420, Thgn.674, E.Hel. 1573, Th.7.36, Theoc.22.12; τοῖχου ἄρχω τοῦ δεξιοῦ Luc.DMeretr.14.3, cf. JTr.49

Αυτόθι σελ. 1802